

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Aleše Roztočila a soudců Mgr. Petry Weissové a JUDr. Jiřího Pally v právní věci žalobce: **Ústecký kraj**, se sídlem Velká Hradební 3118/48, Ústí nad Labem, proti žalovanému: **Ministerstvo financí**, se sídlem Letenská 525/15, Praha 1, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 10. 2015, č. j. MF-28130/2014/12, o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 30. 1. 2018, č. j. 15 Af 113/2015 - 48,

t a k t o :

Kasační stížnosti **s e n e p ř i z n á v á** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalovaný napadeným rozhodnutím zamítl odvolání žalobce a potvrdil platební výměr Úřadu Regionální rady regionu soudržnosti Severozápad ze dne 4. 11. 2013, č. j. RRSZ 12749/2013. Tímto platebním výměrem správce odvodu podle § 22 odst. 2 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění účinném do 19. 2. 2015, a podle zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“), vyměřil žalobci odvod za porušení rozpočtové kázně u projektu reg. č. CZ.1.09/3.1.00/07.00019 s názvem „*Ústecký kraj, Chomutov, Rekonstrukce úseku I/13 – Klášterec – Hradiště – Rusová, silnice II/224*“ ve výši 6.352.863 Kč.

[2] Žalobce se proti napadenému rozhodnutí bránil žalobou u Krajského soudu v Ústí nad Labem, který napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Krajský soud dospěl k závěru, že se žalovaný dopustil závažného procesního pochybení. Žalovaný totiž v průběhu odvolacího řízení doplnil spisový materiál o dokument „Pravidla způsobilých výdajů“, na základě něž poté formuloval, v čem spočívá žalobcovo porušení rozpočtové kázně, a jenž použil také k odůvodnění výše uloženého odvodu za porušení rozpočtové kázně. S tímto dokumentem však žalobce neseznámil, neposkytl mu tedy ani možnost vyjádřit se k tomuto novému důkazu a ke skutečnostem z něj zjištěným. Tímto postupem žalovaný podle krajského soudu porušil § 115 odst. 2 daňového řádu. Napadené rozhodnutí je tak stíženo procesní vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

[3] Žalovaný (dále jen „stěžovatel“) napadl rozsudek krajského soudu kasační stížností opírající se o kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Namítal nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky krajským soudem v předcházejícím řízení.

[4] Součástí kasační stížnosti učinil stěžovatel návrh na přiznání odkladného účinku podle § 107 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 73 odst. 2 s. ř. s. Považoval za nutné vyčkat s vydáním nového správního rozhodnutí po zrušujícím rozsudku krajského soudu do doby rozhodnutí o kasační stížnosti. Díky přiznání odkladného účinku kasační stížnosti by mohl v projednávání

věci nově rozhodnout až v okamžiku, kdy by bylo z výsledku kasačního řízení zřejmé, zda doposud postupoval v souladu se zákonem či nikoli. Domníval se, že v opačném případě, že by jeho rozhodnutí mohlo svými právními následky způsobit újmu. Zdůraznil, že uložením odvodu za porušení rozpočtové kázně dochází k postihu žalobce. Stěžovatel návrh na přiznání odkladného účinku dále odůvodnil výjimečností projednávané věci.

[5] Přiznání odkladného účinku není podle stěžovatele v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Stěžovatel za důležitý veřejný zájem označil zájem na řádném hospodaření s finančními prostředky. Tento veřejný zájem přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti podle stěžovatele neutrpí. Stěžovatel dále za veřejný zájem označil zájem na rozhodování v souladu se zákonem. Ani s tímto veřejným zájmem by nebylo přiznání odkladného účinku kasační stížnosti v rozporu.

[6] Žalobce ve vyjádření ke kasační stížnosti označil návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti za neopodstatněný.

[7] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že odkladný účinek kasační stížnosti nelze přiznat, neboť podmínky pro vyhovění tomuto návrhu podle § 73 odst. 2 s. ř. s. ve spojení s § 107 odst. 1 s. ř. s. nejsou v případě stěžovatele splněny.

[8] Kasační stížnost nemá podle § 107 odst. 1 s. ř. s. odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat. Ustanovení § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. se užije přiměřeně. Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. lze přiznat odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[9] Z četné judikatury Nejvyššího správního soudu lze dovodit, že institut odkladného účinku se primárně vztahuje k žalobě jako prostředku ochrany veřejných subjektivních práv adresáta veřejnoprávního působení. Kasační stížnost je však mimořádným opravným prostředkem směřujícím proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu. Odkladný účinek vůči pravomocnému rozhodnutí by proto měl být přiznáván pouze v ojedinělých případech, pro něž zákonodárce užil slova o „*nepoměrně větší újmě*“. Přiznáním odkladného účinku se totiž prolamují právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není jako celek zákonným postupem zrušeno. Tímto zákonným postupem je meritorní rozhodnutí o kasační stížnosti, nikoliv přiznání odkladného účinku (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 1. 2013, č. j. 5 Afs 84/2012 - 33).

[10] Pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti musí být v souladu s usnesením rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu č. j. 10 Ads 99/2014 – 58, splněny tři materiální předpoklady: 1) výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí musí pro stěžovatele znamenat újmu, 2) újma musí být pro stěžovatele nepoměrně větší, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, 3) přiznání odkladného účinku nesmí být v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Rozšířený senát v citovaném usnesení uvádí jako relevantní situaci pro udělení odkladného účinku případ vrácení řídičského oprávnění duševně choré osobě, vystavení zbrojního průkazu nebezpečnému recidivistovi, udělení povolení k obchodu s vojenským materiálem zločinnému podniku apod.

[11] Aby Nejvyšší správní soud mohl posoudit, zda jsou splněny výše uvedené předpoklady, je třeba, aby stěžovatel dostatečně určitě tvrdil, jakou újmu pro něj právní následky rozhodnutí znamenají, ale též z jakých konkrétních okolností to dovozuje. Je také povinen prokázat, že újma vzniklá na jeho straně je nepoměrně větší, než újma, která přiznáním odkladného účinku může

pokračování

vzniknout jiným osobám. Ohledně naplnění podmínek pro přiznání odkladného účinku nese stěžovatel nejen břemeno tvrzení, ale i břemeno důkazní.

[12] Vznik újmy musí být v příčinné souvislosti s výkonem či jiným právním následkem plynoucím z rozhodnutí krajského soudu. Zatímco žalobce bude zpravidla spojovat újmu se svými subjektivními právy, která může okamžitý výkon rozhodnutí krajského soudu skutečně závažně ohrozit, žalovaný správní orgán žádná subjektivní práva nemá. Tím spíše nemůže mít práva, jež by mohla být výkonem napadeného rozsudku či jeho jinými následky ohrožena. Jeho úkolem je v soudním řízení hájit zákonnost svého postupu ve věci. Otázka zákonnosti rozhodnutí není důvodem pro přiznání odkladného účinku. Při rozhodování o návrhu na přiznání odkladného účinku soud nijak nepředjímá, jaké bude meritorní rozhodnutí ve věci samé.

[13] Výše uvedené neznámá, že odkladný účinek kasační stížnosti nemůže být žalovanému správnímu orgánu přiznán za žádných okolností. Půjde však o případy výjimečné, kdy odložení účinků rozhodnutí krajského soudu bude podmíněno ochranou důležitého veřejného zájmu, jehož ohrožení bude v konkrétním případě představovat právě onu nepoměrně větší újmu, než která přiznáním odkladného účinků vznikne jiným osobám a jež nebude v rozporu s jiným veřejným zájmem. Žalovaný správní orgán musí stejně jako žalobce újmu tvrdit a osvědčit, tj. vysvětlit, v čem újma a její intenzita spočívá. Vylicení podstatných skutečností o nepoměrně větší újmě musí svědčit o tom, že negativní následek, jehož se v souvislosti s napadeným rozsudkem krajského soudu žalovaný obává, by pro něj byl zásadním zásahem, kterým by byl důležitý veřejný zájem skutečně ohrožen.

[14] Stěžovatel v posuzovaném případě hrozbu vzniku újmy spojoval s právními následky rozhodnutí, které by měl nyní po zrušujícím rozsudku krajského soudu ve správním řízení vydat. Následky takového rozhodnutí se však mohou projevit pouze v právní sféře žalobce. Uvedené tvrzení stěžovatele tudíž Nejvyšší správní soud nepovažuje za dostatečně určité tvrzení o hrozbě vzniku nepoměrně větší újmy. K tomu je třeba připomenout, že správní orgán nehájí v soudním řízení ani v řízení o kasační stížnosti zájmy účastníků správního řízení, nýbrž zákonnost svého rozhodnutí (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 10. 2008, č. j. 8 As 86/2015 - 47).

[15] Pro právě uvedené nemohl splnit podmínky opodstatňující přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 73 odst. 2 s. ř. s. ve spojení s § 107 odst. 1 téhož zákona (viz odst. [10]). Nejvyšší správní soud tedy odkladný účinek kasační stížnosti nepřiznal.

[16] Závěrem Nejvyšší správní soud připomíná, že usnesení o přiznání či nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti je svou podstatou rozhodnutím předběžné povahy a nelze z něj předjímat budoucí rozhodnutí o věci samé.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. března 2018

Mgr. Aleš Roztočil
předseda senátu